

Nela Bártová: Vidím tě ve tmě, když zavřu oči // Galerie Věž, Frýdek-Místek
Dominik Bárt

Shrábnout slávu. Ve Frýdku. Za skleněné kresby. Poezie, výtvarno, hudba. To vše k Nele patří. Text, zvuky, obraz. Ale to jsou jen obecné platonické pojmy bez hmoty. Hlavní hmotou jejího umění je sklo. Zní to jednoduše. A je to tak. Naschvál. Samo. Poezie je občas jen stát a hledět. Site specific pracuje s prostorem kolem, protože svět je jedno. Její skleněné kresby pracují samy s okolním světlem. Světlo vidíme, ale neexistuje. Křehké, barevné, měnící se a duté. Ne však prázdné. Prostor k naplnění toho, co je kolem. Jako my sami jen plníme a přetváříme, co je kolem. V nás je taky jen nic.

Je to nic? Je to tma? Tma kolem / tma v nás. Tma v osamocené noci / tma po zavření očí. Tma kolem je strach z něčeho, co se může stát. Tma zavřených očí je strach, co se děje. Tma není nic. Světlo není vše. Současná umělecká avantgarda není pouze digitalita, intermedialita a spiritualismus. Je to hlavně to, že všechen ten bordel současného postkapitalismu a postmoderny vezmeš, nacpeš ho do sklenice a vystavíš jako jednu věc. Dělat z chaosu minimalismus. Být se světem zajedno. Nevnášet do něj nic navíc. Splynout s ním. Vystavět píseň na jednom tónu. Vystavět výtvarné dílo na jedné barvě. Jednom materiálu. Jedné myšlence.

Jestli má současná avantgarda underground, Nela je tam ústřední postavou. V myslí intermedialita, současnost západního myšlení. Je doma v Praze, stejně by doma mohla být v Římě, v Berlíně. Zná, co je to vysedět si na prdeli akademické mozoly. Ale nezajímají ji. V nitru východňářská přímost, vášeň a neposednost, takže jí nehrozí akademické ani mentální zkysnutí. Nela neobtěžuje tím, co je zjevné. Pořád něco spojuje, překvapuje maličkostma. Pořád tou tmou letí, dokud neotevře oči.